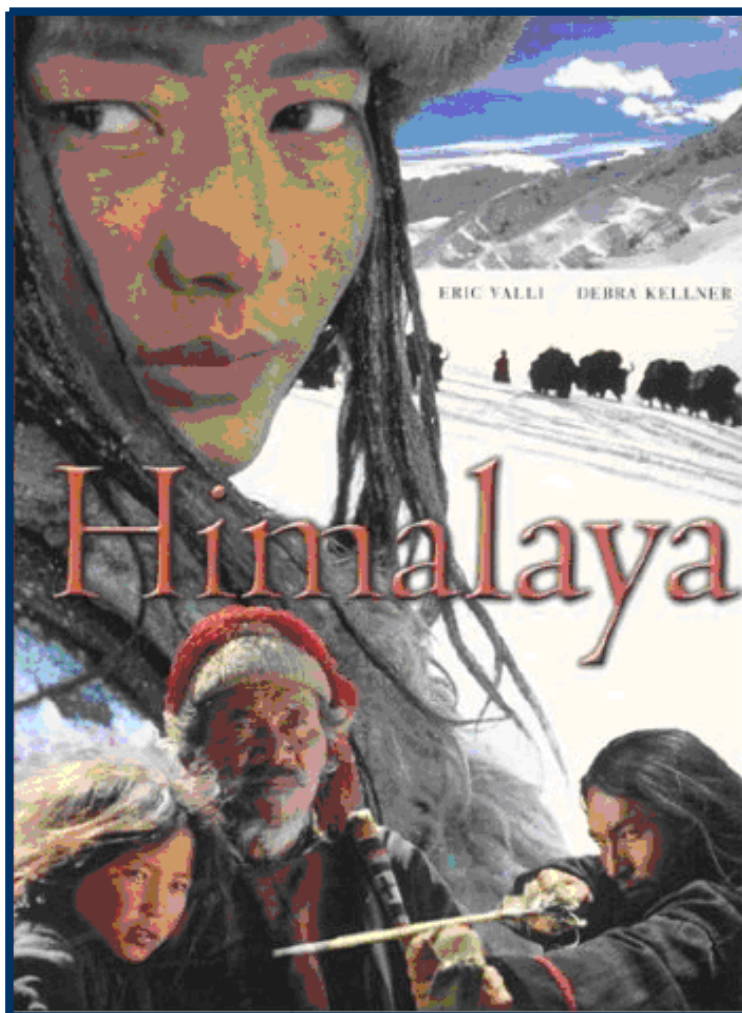

CINEMA^{per a} estudiants

CURS 2006 - 2007

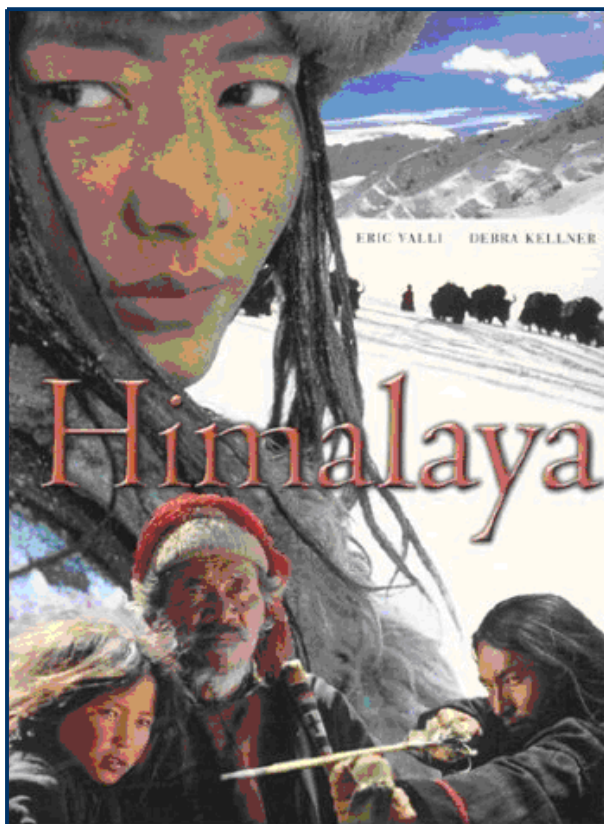

Pel·lícula recomanada per a:
Cicle Superior de Primària i ESO

Àrees i Temes:
Ciències socials / Geografia humana / Ciències naturals

H I M A L A Y A

Títol original: Himalaya, l'enfance d'un chef

Direcció: Eric Valli
Interpretació: Thilen Lhondup,
Gurgon Kyat, Lhakpa
Tsamchoe, Karma Wangel,
Karma Tensing.
Guió: N. Azoulai, O. Dazat, L.
Gardel, J.C. Guillebaud i E. Valli
Fotografia: J. de Trégomain
Música: Bruno Coulais
Nationalitat: França-Nepal-
Regne Unit-Suïssa
Any: 1999.
Estrena a Espanya: 2006
Gènere: Drama-Aventures
Durada: 108 minuts

Sinopsi

L'ancià Tinle, cap d'un poble al nord-oest de Nepal, rep la notícia de la mort del seu fill i decideix dirigir personalment la caravana de iacs que cada any porta la sal, únic producte de valor que tenen i que intercanvien per gra amb els pobles de les planures.

Llegeix aquest text i contesta les preguntes de la pàgina 5.

Himalaya és un film francès rodat en 1999 i estrenat en el nostre país el 2006. És un relat d'històries humanes reals, sense efectes especials i amb actors no professionals que no poden ser més sincers ja que s'interpreten a ells mateixos.

Tots ells procedeixen del Dolpo, una de les regions més aïllades del Tíbet i una de les zones del planeta situades a major altitud sobre el nivell del mar (entre 4.000 i 5.500 metres). La pel·lícula és, en realitat, la recreació de diverses històries reals que succeeixen en un diminut poble tibetà personalitzat en dos personatges també reals: Tinlé, el cap i conductor de caravanes de iacs, i Norbou, un lama pintor que mai havia sortit abans del seu monestir. Ambdós són amics del director del film, Eric Valli, que els va conèixer durant la seva estada en el Dolpo.

La història que s'explica al film és el conflicte plantejat quan un accident acaba amb la vida del fill de Tinlé, el cap del poble. A partir d'aquest moment Tinlé es nega al fet que l'encarregat de dirigir la caravana anual de iacs que intercanvia sal per cereals en els pobles de les planes l'assumeixi Karma, el més qualificat del poble,

però al qual el vell cap atribueix la mort del seu fill.

Enfrontant-se a les tradicions, Karma avança la sortida d'una part de la caravana i en aquesta decisió és recolzat pels més joves del poblat. Tinlé, pel contrari, que roman fidel als costums, comptarà amb l'ajuda dels majors, del seu fill Norbou, lama que mai no ha sortit abans del seu monestir, de Pema, la vídua del fill mort, i del seu nét Passang, qui hauria de ser en el futur el cap del poble.

La pel·lícula podria haver estat un *documental etnogràfic* sobre la mil·lenària cultura tibetana, amenaçada en l'actualitat a desaparèixer d'un planeta en el qual, desgraciadament, s'està perdent un dels seus majors tresors: la seva diversitat cultural. Com reconeixia el lama pintor Norbou a Eric Valli, "*hem de fer aquesta pel·lícula com a testimoniatge, abans que la tradició es fongui com la neu al sol*".

Però el film es va convertir en el relat apassionat d'una aventura que combina la vida dels homes del *país de les neus*, les seves debilitats, la seva bellesa i la seva humanitat. L'enfrontament generacional, l'amor i l'experiència vital d'un poble serveixen de base a una *història universal* plena de tensió, orgull, gelosia i lluita pel poder; però també de generositat, passió i comprensió.

Preguntes:

1. En quin país del món es va filmar la pel·lícula *Himalaya*?
2. Quin és el nom de la regió on es va filmar?
3. Qui és Tinlé?
4. Qui és Norbou?
5. Qui és Karma?
6. Com es diu la vídua del fill de Tinlé?
7. Què vol dir *documental etnogràfic*?
8. Per què Norbou li diu al director del film: *"hem de fer aquesta pel·lícula com testimoniatge, abans que la tradició es fongui com la neu al sol"*.
9. A quin país es refereix el text quan parla del país de les neus?
10. Per què es diu que la història que s'explica en el film és una *història universal*?

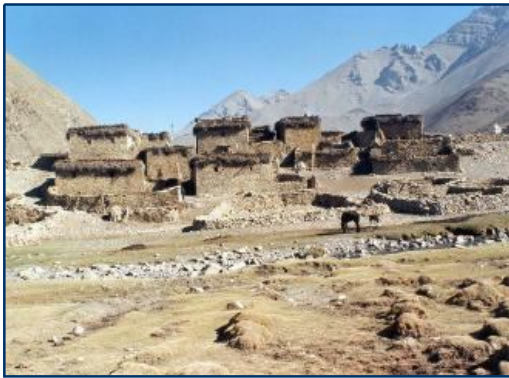
Curiositats

Eric Valli abans que cineasta ha estat resident a l'Himàlaia i, per tant, és un profund coneixedor de la regió del Dolpo, on va entaular amistat amb els personatges i els va acompanyar en les seves tradicionals caravanes de iacs transportant la sal que intercanvien per cereals. Abans de rodar aquest film Valli havia exercit com a fotògraf en revistes de prestigi com National Geographic, Geo, Life i París Match, alhora que ha escrit diversos llibres sobre l'Himàlaia.

Aquesta pel·lícula, produïda per Jacques Perrin es considera una de les majors aventures del cinema francès. Un equip de 20 professionals van estar 32 setmanes a 5.000 m d'altura, van recórrer 1.400 km a peu, van transportar 2 tones de material amb 200 portadors, van travessar 21 ports de muntanya i van suportar temperatures extremes de -30° i -40° C. L'any 2000, el film va rebre dos guardons del prestigiós premi cinematogràfic francès Cèsar, tant per la seva fotografia com per la seva banda sonora.

Llegeix aquest text i contesta les següents preguntes:

- 1. Quantes persones habiten al Tíbet?**
- 2. Què vol dir ramaderia transhumant?**
- 3. Fes una llista de plantes i fruites que es conreen al Tíbet**
- 4. Quines parts del Tíbet són més habitables? Per què?**
- 5. Què és la *tsampa*?**

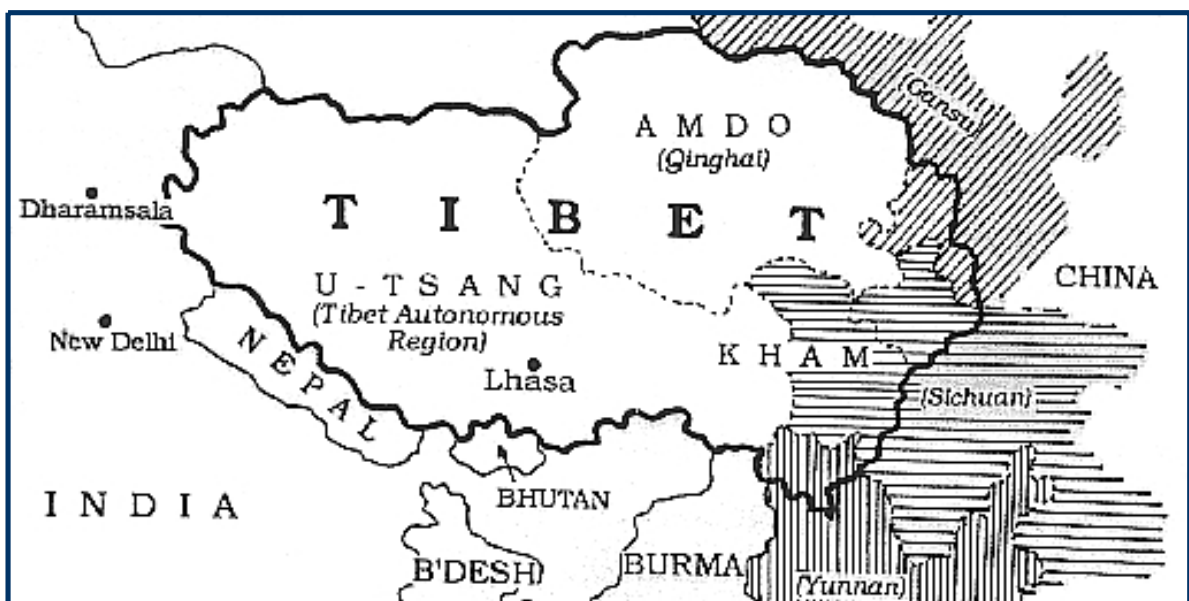
Actualment, el Tíbet forma part de Xina i té una superfície de 1.220.000 km². Tres quartes parts d'aquest territori estan situades a més de 3.500 metres d'altitud, envoltades per algunes de les serralades més altes del planeta: Kunlun, Karakorum, Pamir i l'Himàlaia, la principal. Aquesta situació geogràfica fa que el seu clima sigui dur i que la major part de la seva superfície estigui deshabitada (només viuen 2.600.000 persones aproximadament en tot aquest gran territori).

A les zones més altes la població es dedica a la ramaderia transhumant: iacs i ovelles. La major part de la població i dels conreus, però, es concentren principalment a les valls orientals i al sud, les zones més humides, on es conreen cereals com el blat, el blat de moro, l'ordi i el te, una planta molt estimada. A les zones més templades del Tíbet creixen gran varietat d'arbres com pomers, castanyers, tarongers, nogueres i cirerers. També es conreen mostassa, col, coliflor, patata i arròs. Moltes plantes són utilitzades per a la medicina. Els tibetans utilitzen més de dues mil plantes medicinales per curar malalties

Al Tíbet viu una gran varietat d'animals: 40 espècies de mamífers entre els que destaquen el iac, l'antílop tibetà, el panda gegant i el vermell, i la marmota de l'Himàlaia. La major part de la flora i la fauna tibetana es concentra en les zones de l'est i del sud del país, de clima més suau i humit.

Per suportar la gran altitud i les dures condicions ambientals del Tíbet, la població tradicionalment ha preparat el seu menjar a base d'aliments molt rics en calories, proteïnes i greixos. L'alimentació diària dels nòmades tibetans es basa, per exemple, en dos aliments molt energètics: la *tsampa*, que consisteix en farina d'ordi torrada amb mantega de iac i sucre, i el te tibetà, que és te amb mantega de iac i sal.

El iac és un animal de gran grandària i pelatge llanós natiu de les muntanyes d'Àsia Central i l'Himàlaia, on es troba tant en estat salvatge com domèstic. Els exemplars salvatges avui escassos, tenen el pèl llarg i negre, gepa i banyes molt llargues. Els mascles són més grans que les femelles, poden arribar als 2 metres d'altura i pesar fins a 1000 quilos.

El iac és l'ungulat que ascendeix a major altura, doncs pot arribar als 6.000 metres sobre el nivell del mar. Pot creuar-se amb les vaques domèstiques i generar descendència fèrtil. De fet, a aquesta característica es deu gran part de les diferències entre el iac salvatge i el domèstic, aquest més petit, de pelatge més clar i amb banyes més curtes que els seus avantpassats.

A l'Àsia Central el iac s'utilitza per a dur càrregues i llaurar la terra. També es crien per la seva carn, la seva llet (de color rosa, amb la qual es fan formatges i mantega de gran qualitat) i per la seva pell que serveix per confeccionar roba i sabates. La llet de iac és la base de molts dels aliments tibetans, com els iogurts i la mantega, que també s'utilitza per protegir les mans del fred. Els excrements secs del iac són també utilitzats per fer foc.

Per totes aquestes característiques, el iac és un animal molt estimat al Tíbet, on les famílies adornen els seus animals amb cintes tant per diferenciar-los dels altres com per simples motius estètics

El tema central de la película *Himalaya* es la rivalidad entre dos jefes de caravanas que transportan sal por llegar primero al pueblo de la llanura, donde intercambiarán esa sal por otros artículos. El siguiente texto explica los diferentes sistemas para obtener la sal

- ¿Cuál de esos sistemas se utilizará en la película? Explica cómo se obtiene la sal con ese sistema.
- ¿Que quiere decir la palabra *salarium* ?

La sal es un compuesto que se encuentra principalmente en el agua del mar y que se utiliza como conservante de alimentos, para dar sabor a la comida y para proporcionar al cuerpo el sodio y el cloro que éste necesita. Pero la sal no se encuentra sólo en el mar, del interior de la tierra también se extrae sal y se comercia con ella.

Una **salina** es un lugar donde se deja evaporar el agua salada para que quede solo la sal, que después se seca y se recoge. Hay dos tipos de salinas, las **costeras**, que utilizan el agua de mar, y las **de interior**, que utilizan manantiales de agua que

atraviesa depósitos de sal subterráneos.

Para conseguir separar la sal del agua, se conduce el agua salada hacia unas amplias superficies de terreno horizontales denominadas

granjas, donde el agua se reparte en parcelas rectangulares o **eras**.

En las **salinas costeras** se suelen utilizar para este fin los terrenos llanos a

nivel del mar, normalmente marismas, donde se construyen las eras a base de pequeños muros de tierra que separan unas de otras. El agua del mar se conduce a estas eras simplemente abriendo su compuerta durante la marea alta.

Las **salinas de interior**, al no existir siempre un terreno llano para construir las *eras*, éstas pueden disponerse en varios niveles o terrazas. A veces pueden estar construidas sobre plataformas horizontales artificiales a las que se conduce el agua aprovechando la fuerza de la gravedad o mediante acueductos contruidos con madera o piedra.

La evaporación del agua salada deja en el fondo de las *eras* la sal para su recogida y almacenamiento

en depósitos protegidos de la lluvia, donde se termina de secar antes de su distribución y consumo.

Las salinas vienen siendo explotadas desde hace miles de años. El uso de la sal para conservar los alimentos le ha

dado históricamente a la sal y a la posesión de salinas un valor muy estratégico. Como muestra de la importancia que a lo largo de la historia ha tenido la sal, la palabra salario procede del latín *salarium*, que

era la ración de sal que se daba a los soldados romanos como parte de su retribución por el trabajo realizado.

En la actualidad, las salinas de interior están en proceso de desaparición y las que se mantienen lo hacen con medios artesanales para abastecer el

mercado local o comarcal, para uso en ganadería, para salazón de jamón o para deshacer el hielo de las carreteras en invierno. Algunas salinas de interior, sin embargo, están siendo reconstruidas por algunos ayuntamientos por su valor etnográfico e histórico.

H I M A L A Y A

ORGANITZA

CINEMA^{per a}estudiants

INFORMACIÓ I RESERVA

TEL. 935 403 698 / 660 070 129. FAX. 935 555 070

AMB EL SUPORT DE

Ajuntament de Badalona (Àrea d'Educació)
Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat (Educació i Cultura)
Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet (Educació)
Ajuntament de Terrassa (Educació)
Diputació de Barcelona (Àrea de Cultura. Àrea d'Educació)

COL.LABOREN

Centres de Recursos Pedagògics
Maresme I, Maresme III i Ciutat de Badalona
